

‘मोहफुल संकलनासाठी जाळी उपलब्ध करून देणे’ ही बाब न्युक्लिअस बजेट अंतर्गत समाविष्ट करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: न्युबयो-२०२१/प्र.क्र.८३/का.०९
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : ११ नोव्हेंबर, २०२१.

वाचा: आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: न्युबयो-२०११/ प्र.क्र.८७/का.७,
दिनांक २१ जून २०१३

प्रस्तावना:-

ज्या योजना आदिवासी विकास किंवा कल्याणाच्या दृष्टीने स्थलानुरूप आवश्यक आहेत आणि त्या योजनांचा समावेश अर्थसंकल्पात किंवा केंद्रिय निधीतून राबविण्यात येणाऱ्या योजनांमध्ये नाही अशा अभिनव स्वरूपाच्या स्थानिक महत्वाच्या योजना तांत्रिक औपचारीकतेमुळे दीर्घ कालावधी करीता अडकून न पडता स्थानिक पातळीवर तातडीने आणि प्रभावीपणे कार्यान्वीत करून त्यांचा लाभ गरजू आदिवासींना प्रत्यक्ष मिळून देण्यासाठी केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प योजना (न्युक्लिअस बजेट) योजना राबविण्यात येत आहे.

महाराष्ट्रातील वनव्याप्त व दुर्गम आदिवासी बहुल भागात मोह वृक्ष मोठ्या प्रमाणात आढळून येतात. या ठिकाणी आदिवासी बांधव पारंपारिक पद्धतीने मोहफुले वेचून त्याद्वारा आपली उपजिविका भागवित असतात. मोहफुले झाडावरून खाली पडल्यामुळे माती व इतर बाबींमुळे फुले खराब होतात व त्यामुळे त्यांचे संकलन करण्यास अडचणी निर्माण होतात. यासाठी ‘मोहफुल संकलनासाठी जाळी’ उपलब्ध करून देण्याची बाब केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प योजनेत समाविष्ट करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय:-

केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प योजने अंतर्गत (न्युक्लिअस बजेट) गट -‘अ’ मधील उत्पन्न निर्मितीच्या किंवा उत्पन्न वाढीच्या योजनांमध्ये लाभार्थ्यांचे उत्पन्न वाढविण्यासाठी शेती वा तत्सम व्यवसायाशी संबंधित योजनांमध्ये ‘मोहफुल संकलनासाठी जाळी उपलब्ध करून देणे’ या बाबीचा समावेश करण्यात येत आहे . केंद्रवर्ती अर्थसंकल्प योजनेचे वार्षिक आराखडे तयार करताना सदर बाबीचा विचार करून क्षेत्रिय कार्यालयांनी आराखडे तयार करावेत.

